

GYERGYÓI UJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési árak:
Egy évre 160; félévre 80; negyedévre 45 Lei.
Hirdetések milliméter díjazás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Csak az egyenes uton

igen tisztelt uraim, mert az örökös görbével nem érhetik el a kívánt eredményeket és sehogysem szolgálják a kormány azon becsületes elvi akaratát, mely az ország konszolidációját férfias határozottsággal írta zászlójára.

Csak az egyenes uton, mert hiszen a privilegiumok kora lejárt, legalább is le kellett volna járjon és az Önök részéről ehhez az ósdi segítő-társhoz való fordulás annál kevésbé helyeselhető, mert épp velünk szemben igyekeznek azt minduntalan felhasználni a legjogtalanabb módon minden kicsinyes alkalommal.

Mi, nem kenterfalazunk. Tudatában vagyunk komoly hivatásunknak és érezzük elhivatásunk szentségét. Teljesítjük is kötelességünket annál a jognál és szabadságtudatnál fogva, mely a sajtóval szemben széles e világon többé-kevésbé megnyilvánul.

Mi, nem árulunk zsákban macskát, amint azt Önök igen sokszor tenni szokták, hanem ha érezzük a megfelelő időpontot, világosan és nyíltan kimondjuk, ami szívünket nyomja, hogy ezzel a nyilvános gyónással ne csak a mi, de az Önök bűnös lelkén is könnyíthessünk.

Mi, a felülemelkedés és a békés szeretet diadaláért harcolva, épp úgy napfényre teregetjük saját szennyesünket, akár az Önökét és rossznéven sem vehetik azt tőlünk, mert hiszen tudatában kell legyenek annak, hogy az, elsősorban, mesterséggel járó kötelesség.

Ha Önök, néhányan, a görbe utat szeretik és járják, úgy méltók arra, hogy „tilos” jelzőtáblát állítsunk olykor-olykor a szakadék felé vivő útszélére és ezért a cselekedetünkért, legalább lelkük mélyén, elismeréssel kellene adózzanak, hogy nem engedjük a mélységekbe belepusztulni.

Köszönet helyett azonban, s ezt biztos forrásból tudjuk, Önök, dr. Ho-ciung és Manciulescu uraimék, privilegiumokban reménykedve, titokban a Gyergyói Ujság betiltásán fáradoznak ahelyett, hogy a sajtóvétségekkel szemben előírt jogorvoslathoz merésznének folyamodni s mi, ismételtén feljogosítva érezzük magunkat, hogy a „tilos” táblára mutatva, figyelmeztetésük Önöket cselekedeteik veszélyességére és hisszük, hiábavalóságára.

Az olyan köztisztjeletben álló pozíciók megszemélyesítői, mint Önök, igen tisztelt uraim, élete és cselekedeteinek minden egyes mozzanata nap-sugárként kell tündököljön a köztudatban oly fényesen és ragyogón, hogy ellenségeik se tudjanak arról egy rossz szót elmondani, különben titkon bujkáló akaratuk felfelé és lefelé is elveszti komoly hatását és minden erőfeszítésük dugába dől.

Gondolatok olvasásközben.

Erdélyi probléma. — Kicsiny Magyarország hivatása.

A nép a Földbe gyökerezik. Neki csak gyökere van. Az intellektuális, a valóban kulturális az Égbe nyitja virágait. Virágos korona és gyökér között nincs meg az összekötő. Az „Élet” nem teljes.

Pedig meg volt valamikor és meg kell legyen valamikor.

Mikor?

A székelységnek nincs érzéke a szociális tanokhoz. Ő az anarchia szélsőségébe ful, már az első akarásnál s a végén megmarad az őseitől kapott földeske parcellázása mellett.

A föld szerelmese.

A föld sovány. Keveset ad. De azért soha nem átkozza, hanem esőjével borítja minduntalan.

Mi ez? ... Vallás? ösztön? vagy tudatlanság?

Ősi kapcsolat. „Polból lettünk és porrá leszünk” misztikumán való megtörése az emberi gondolatnak, mely nem érett még meg a feltámadás virágáig.

A kereskedők és ésszben az intellektuális hibája, hogy a földmivességek csak gyökere az erdélyi magyar fának.

Ők nem képviselik a törzset, mert semmit sem képviselnek.

Azt mondják: nekik élni kell! És tán másoknak élni nem kell?

Csak egy néhány kiválasztott áldozza fel csendes álmát, életét testben, lélekben az öszszeségért: Ezek az égi virágok.

A törzs, az semmi: Százvezrek semmit sem jelentenek az erdélyi magyar közösségben.

Micsoda emberek ezek?

A székely-magyar fának még csak gyökere és virága van.

„Az egész európai Nyugat most valóban „Nyugat”, a keresztény nap lenyugvása: a „csendes alkonyi fény”, a kereszt fénye, ki-alszik Nyugaton és „a Kelet világossága” a vöröses csillag fölkel. A pentagramm a kereszt ellen. Az emberistenség az istenembség ellen, az Internacionálé az Egyház ellen.

Mi ez tehát? A harcnak vége, vagy csak kezdete?

Az európai Nyugat alapján ítélve, a harcnak vége. A kereszt már kialudt Európa szívében; kialszik homlokán is; a kereszt ki fog aludni s helyette a pentagramm fog világítani.

Minden nép elszakadt a keresztől és a pentagrammot imádja.” (Mereskovszkij.)

És mi itt állunk a leáldozó nyugati nap és a felkelő keleti vöröses csillag közepén. Itt állunk fejbeütöttek, árván. Reánk még a leáldozó nyugati napnak és felkelő keleti vöröses csillagnak a tűnő, derengő fénye hull.

Mit csináljunk?

Olyan bamba a tömeg. Olyan minden mindegy és a kevesek egyelőre hiába gondolkoznak, hiába mutatnak a kereszt örök titkának diadalára.

Lebon francia lélekbuvár szerint „a tömeg minden országban egyforma: hiszékeny, em-

lékezethijával van, könnyen ragályozódik a rombolási kórságtól s egészen közönyös a szabadság iránt.”

A nagy világháború közelebb kellett volna vigye Európát a szabadság, testvériség és egyenlőség valóságához.

De a Wilsoni-elv: a hadisarc és annexió nélküli békét kijátszották épp azok az államok vezető férfiai, akik kezdetben, de mai nap is ennek a szent elvnek köpenye alatt ébresztgettek és viszik mézszárszékra a tömegeket.

Ezzel a semmit meg nem oldott sátánizmussal döntötték pusztulásba egész Európát.

Magyarország, egy porszem Európa arculatán, uszott az árral. Mit tehetett?

A bolsevizmust: a gépember-államformát lerázta ugyan, de a nagy orosz bolsevik állam kapujában és a sok földalatt aláaknázott új szlavofil államocskák karjai között hol keresse a biztos utat?

A nagy nyugati államok, akik elsősorban a kereszténység jegyében kellene védelmükbe vegyék a kicsiny, de a kereszténységnek minden időben nagy szolgálatokat teljesített Magyarországot, ideig-óráig tartó érdekepolitikából azt sem bányák, ha immár történelmi emlékké válik is.

Magyarország teljes megsemmisítése azonban a bolsevizmusnak az Adriáig terjedő diadalát fogja jelenteni. Ha pedig az Internacionálé az Adriánál van, egyenlő Európa és így a kereszténység halálával.

Kicsiny Magyarország léte tehát létszükséglet Európa és így a kereszténység számára.

Az olasz és a német kereszténységgel épp ezért direkt földrajzi kapcsolatra van szüksége, melyet európai szempontok tesznek feltétlen szükségessé és annyira aktuálissá, amennyire az mihamarább megvalósítható.

Európa jövője egy angol, francia, német, spanyol, olasz, román, magyar és bolgár keresztény szövetségtől függ, amely szövetség a krisztusi szeretettel, az istenembséggel, a lélek halhatatlanságával veszi fel a harcot a bolsevizmus emberistensége, lélek nélküli gépemberteremtő hitével szemben.

A csehek bolsevisták, csak még nem merik nyíltan bevallani.

Ezért a cseh-korridorra, mely az antibolsevista keresztény Magyarországot elzárná a nyugati kereszténységtől, nincsen szükség.

Létesítésének európai veszélyessége csak itt kezd ijesztő arcot ölteni, melytől már is megtorpantak a nagyhatalmak.

A megtépett Magyarország tehát a világkereszténység kulcsa, melynek elzárása, vagy plane felosztása egyenlő volna a világot fenntartó krisztusi szeretet bukásával.

Ez a nagy hivatás emeli kicsiny Magyarországot a művelt nyugati nagy országok és nemzetek színvonalára és teheti művészetét, létét, jövőjét olyan naggyá, mint még soha.

T. Imets Béla

A Gyilkostóhoz Kereszthegyen át.

Régi terv — a jövő terve. — Ut a remetei székely kivándorlás ellen.

(Folyt. és vége.)

Képzeld csak magad néhány pillanatra, kedves gyergyószentmiklósi polgártárs, egy jól szituált szászrégeni vagy marosvásárhelyi polgár helyébe és kedved támad kirándulást tenni családdal vagy társasággal saját, avagy bérutón a Gyilkostóhoz. Nem fogod az unalmasan hosszú Déda—marosvölgyi utat választani, ha fele uton is eljuthatsz Gyergyóba, természetesen majd csak akkor, ha a kereszthegyi ut kiépül, mert ma még a legszebb Buik kocsiddal is Görgényen át a megrongált, annak idején jól kiépített uton eljutnál Laposnyáig, ahonnan, ha már mindenáron beakarnál jutni a legközelebbi gyergyói községbe, Remetére vagy 22 km.-nyi utat gyalog kellene megtenned, igaz, hogy páratlanul szép erdőségek, hegyek között, a legtisztább ózondus levegőben, amely nap, ha a turisztikát kedveled és jó tudóval rendelkezél, feledhetetlenné lesz életedben.

Külföldet járó idegenektől hallottam, akik itt nagy ritkán vadászat, vagy kirándulás céljából megfordultak, hogy a Kárpátoknak sok szép részein jártak, de ennek a helynek valami az előbbiektől eltérő varázsa, bája van. Az idejutás a kellő utak hiánya miatt igen fáradságos és ezért ritkán találunk itt kirándulókat, legfennebb vagy egy természeti szépségeért rajongó merészkedik ide, ahol a végtelen kiterjedésűnek látszó erdőségekben emberi lábbal alig taposott ösvádonban a mélységes csendet csak a kristálytisztá hegyi esermely jéghideg vizének esörgedezése, a végelethatatlan fenyők halk suhogása, egy-egy vad rebbenése, egy madár röpködése töri meg, éreztetve a hatalmas nagy természet impozáns felsőbbiségét.

De kedves gyergyószentmiklósi polgártárs, marostordai gazda, vagy kereskedő, aki Gyergyóban a vásáron marhát vásárolsz, nem fogod marhádat a Marosvölgyön utnak indítani Szászrégenbe, hanem csak Kereszthegyen át, amely utat felkeresnek az állathajtók évtizedek óta.

Érezzük ennek az utnak hiányát, de ezután még jobban fogjuk érezni a hiányból eredő káros következményeket. Éreztük a háború idején és érezték az egymással küzdő hadseregek egyaránt. És még sem tesz sehol senki semmit ennek az utnak kiépítése érdekében, sehol semmi kezdeményezés. Miért? Miért? Kérdezhetjük magunkban.

Mi remeteiek, ennek az utnak a hiánya miatt zsák utcába vagyunk szorítva, fejlődésünk derékban ketté törve. Csikszerezánál, megye székhelyünkönél, kétszer akkora község vagyunk népességre. Az utóbbi évtizedekben községünket ért sok balszerencse miatt életlehetőségeink meginogtak, a nyomasztó terhek kezdenek elviselhetetlenné válni ugyannyira, hogy községünkben már a kivándorlás is kezdetét vette. Nagy okoknak kell tehát itt felforogniuk, melyek szűkebb pátriájának silány rögehez körömszakadtig ragaszkodó remetei székely lakósságot kivándorlásra készítenek.

A remetei ember Gyergyószerte ismert szorgalmas munkájáról, mint részes vállalkozók, minden község határában dolgoznak. A nagyszámú lakóssághoz aránytalanul szűk és a többi szomszéd községénél jóval silányabb termésű határunk miatt, a remeteinek éjet nappá téve, kétszer annyit kell dolgoznia megélhetéseért, mint bármely szomszéd község lakóinak. Pedig 5—6 évtizeddel és még ennél többel ezelőtt nekünk is ép oly kiterjedt határaink voltak, akár csak Alfalunak, Szászhegynek, Ditrónak.

Északi határunk Galócáson, a mostani Lomási Faipar táján volt, Toplitával voltunk határosak. Nyugaton Libánfalvával érintkezett a

határunk, ebből szakadt ki később a hatalmas kincstári erdő tetemes része, amelyből ma tűzfával ellátatlan népünk pénzért sem kap még hullafát sem, inkább hagyják ott rothadni az erdőben.

Akkoriban községünk alig kétezer lelket számlált. Rövid évtizedek alatt egészséges népünk természetes szaporodás útján — ami páratlanul áll egész Csikmegyében, kétezer lelkes szaporodást ért el. Ennek a népességi szaporodásnak fordított arányában fogytak határaink. A mi testünkben alakult a mai Várhegy, beszivárgó román telepesekből a mai község. Ugy, hogy a mai határaink az előbbiekhöz és a népesség számához arányítva, összezsugorodottak.

Az utóbbi években, amit megkísérlek jót tenni a község érdekében, mind balul ütött ki. A tagosítás nem vált be, a községi közvagyon eluszott. A háború okozta pénzértékesítés miatt az eladott álcsozai negyvenmillió értékű erdőnkért alig kaptunk két milliót és még annak sem vehettük kellőképp hasznát. A községi kassza üres, megrongált középületeink, iskoláink javításra, építésre várnak. A járhatatlanságig rossz utakat rendbe kellene hozni, a beomlással fenyegető Maros hidakat újra kellene építeni. A vármegye is kevés megértést tanúsít a szerencsétlen község bajai iránt, aminek legutóbb is bizonyosságát adta azáltal, hogy a Ditró—Remete közötti óriási forgalmu megyei utat teljes elhanyagoltságban a megrongált Maros-hiddal, további gondozásra a községnek adta át, megszüntetve annak megyei jellegét. Így a Maros-hidon való közlekedés már évek óta botrányba illő.

A nagy község községi háztartása, adminisztrációja sokat emészt fel és mindezeket adóból előteremteni annyit jelentene, mint a lakosságtól elszedni a ruhát és kivenni a szájából a betevő falatot. Hogy mentjük, ami menthető és községünknek valamelyes jövedelmet teremtsünk, heti piac és vásártartásra kértünk engedélyt, de még eddig meg nem kaptuk. De ha meg is kapjuk, félreeső helyzetünk és elszigeteltségünk miatt a vásárokból befolyó jövedelemhez sem fűzhetünk sok reményt.

Csak úgy volna értelme a vásártartásnak is, ha a Kereszthegy—Görgény—Szászrégen utvonali kiépítésével belekapcsolatnánk a forgalomba. Ezzel egy csapásra megszűnnének eddigi bajaink, községünk fejlődése biztosíthatnánk, a remetei székelynek pedig nem kellene vándorbotot venni a kezébe új hazát keresni. Gyergyó és ezzel együtt Csikmegye Remetén át fele távolságra kerülne Marostordának hozzánk képest Kánaánnak mondható, eddig eldugott és kiaknázatlan vidékeivel. Az új ut megnyitása rövid időn belül jótékonyan felfrissítené Gyergyó és Csik gazdasági életét.

Tehát kedves gyergyószentmiklósi polgár! Városod fejlesztése körüli becsületes munkában vagy a Gyilkostó felé jártadban ne feledkezzél meg egy-egy pillantást vetni nyugatra a veled szemben kéklő Kereszthegy és Kecskekő havasok felé; jusson eszedbe, hogy további kulturális fejlődésednek, boldogságodnak ott kell utat törni és amikor az időt rá alkalmasnak véled, ne késsél azt szorgalmazni, ha talán magadért nem, tedd meg a hétezer, létükért küzdő remetei fajtestvéreidért, akik a Tiednél kevesebb értelmiségük dacára is, Veled törhetlen egységüket bizonyították be fényesen a tavaszi nagy jövőnkért vívott választási mérkőzésben.

Remetei Ember.

Iparosok temetkezési segélyosztálya.

A gyergyószentmiklósi Ipartestület az évek óta megvalósítani óhajtott temetkezési segélyosztály felállítására érdekében megindította az akciót s folyó hó 22-én délután 4 órára ez ügyben közös értekezletre hívta meg Gyergyó vidékének vezető iparosait.

Az értekezlet célja az, hogy a vidék iparosossága — amely egy ilyen intézményt annak adminisztrációs költségei miatt külön létesíteni nem képes — ezen segélyosztályba bekapcsolódjék s belépése után annak adminisztrációjába, igazgatóságába bevonva, a saját erejéből alkotott és saját vezetése alatt működő intézménynek előnyeit élvezhesse.

Figyelemmel kísérve úgy a helyi, mint a vidéki iparosoknak a kultúra, közművelődés, ipar és a mai kor szelleméhez tartozó előhaladás érdekében kifejtett működését, joggal hiszszük, hogy ezen a saját érdekében létesíteni szándékolt jóléti intézmény megvalósítását a hagyományos összetartással, erős akarattal fogja támogatni.

A technika legújabb szenzációja: az asztali táviró.

A német birodalmi táviróhivatalok igazgatósága azt tervezi, hogy a jövőben ne csak a hivatalokban legyen távirókészülék, hanem éppen úgy, amint mindenki kaphat telefont, távirókészüléket is szerezhesen be.

Ezt a hírt bizonyára mindenki meglepetéssel és csodálkozással olvassa, mert ha a németek szándékukat valóra válthatják akkor ez különösen a kereskedelmi és üzleti világban, az érinkezést hihetetlen módon átalakítja és megkönnyíti. Ugy látszik, már is kipróbált komoly dologról van szó, mert éppen a célból néhány hónapon belül összeállítják az egységes és nemzetközi távirójeleket, amelynek révén ezután lakásunk íróasztaláról a földkerekség minden részébe küldhetünk táviratot. Nem kell ezután a postahivatalokba mennünk s ami fő, nem kell félnünk, hogy az onnan közvetített távirataink hibás szövegezéssel kerülnek címzetthez. A házi távirókészülék kezelése pedig rendkívül egyszerű és abban a pillanatban, amelyben a táviratot az írógépen lekopogjuk, a címzett már elis olvashatja.

Két nagy német táviróügynökség a bel-földi viszonylatban már ilyen készülékkel dolgozik. Minden irodájukban van egy-egy asztali táviró, amelyre írógépszerű betűkkel vezetik rá a szöveget, még pedig úgy, hogy egy távirókészülék önműködően lukasztja át a betűknek megfelelőleg a papírszalagot. Abban a pillanatban, amikor a távirat leadása megkezdődik, erről fényjelzés révén értesül a központi táviróhivatal, amely rögtön belekapcsol egy felvevő készüléket és ez elektromos áram révén papírszalagjával a feladóval egyező jeleket lukaszt. Ezt a papírszalagot azután egy leadó készülékre viszi át, amely viszont akár Münchenben, Frankfurtban, vagy bármely más városban a másodpercek tört részei alatt adja le az ottani központnak a jelzéseket és ez viszont az ottani előfizetőnek kézbesíti, aki kiesiny gépjének szalagjáról a táviratot leolvashatja. A címzett a táviratot gépirásban veszi fel.

A Tg.-Mureși Kereskedelmi és Iparkamara közleményei:

A Tg.-Mureși Kereskedelmi és Iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a wieni őszi mintavásár kezdődik szept. 3-án és tart 12 ig;

a prágai mintavásár pedig tart augusztus 29-től szeptember 5-ig;

a leipzig-i világhírű mintavásár augusztus 29-től szept. 4-ig tart.

A Kereskedelmi kamarák Szövetségének értesítése szerint a Törökországba exportálandó árukról származási bizonyítvány szükségeltetik.

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós. Főtér, Oziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Mindennemű OLAJ

állandóan raktáron.

Ghița I. Predaiu, Câmpulungból ajánl 30 centifokos 1000 decaliter szilva cujkat, centifokként 10 lejes árban, átadva Câmpulung állomásán vevő edényeibe készpénzfizetés ellenében, minden taxa levonása nélkül.

Érdeklődőknek Kereskedelmi és Iparkamránk minden kérdésben rendelkezésre áll.

A Sport Egylet vezetőségének figyelmébe.

A fiatal fások közül, akik mellesleg mondva mind végzett intelligens emberek, öten-haton vesznek órát a Sport Egylet tennispályáján, hogy ezt a nemes sportot lehető tökélyre fejlesszék.

Hűségesen be is fizetik a reájuk eső díjakat, igyekezvén arra, hogy a multban, különösen Gyergyószentmiklóson széttagolt társadalmi osztályok, lehetőség szerint, ahol csak lehet, összefűzódjanak, mert hiszen ezzel bizonyos hiányosságok és részben nagy kérdések megoldása válna lehetővé.

Azonban a városiak, s tán ugyis mondhatjuk, bennszülöttek kisebb-nagyobb szurkálással, semmibevevéssel igyekeznek ezt a jóakaratot megváltoztatni és a fatelepeken elfoglalt fiatalok tömörülési kedvét elvenni.

Ugy politikai, mint városunk társadalmi szempontjából kárhóztatható az egyesek eme negligálása, arisztokratikus gögje, mások jogainak semmibevevése, mert ezzel a valamennyire összehozott (de csak valamennyire) uri társadalom egységessége válik veszélyessé.

Az utóbbi időben is, sajnos, a tenniszversennyel kapcsolatban egyesek, mintegy nem tekintik jogszerűnek a nevezettek óráinak respektálását, s egyszerűen az órát nem engedve betartani, jóformán elüldözik onnan őket.

Ezzel a sajátossággal csak azt fogja a Sport Egylet elérni, hogy a fások külön tennispályát építtetnek maguknak és megszakitának minden érintkezést azzal a társadalommal szemben, amely a szivesség helyett elidegeníteni akarja őket.

Igen szomorú esemény volna, mert hiszen nekünk nem lehet az a célunk, hogy még jobban kiélezzük a társadalmi kasztrendszer életét, hanem épp ellenkezőleg, összekovácsoljuk azt akár politikai, akár sport vagy más egyesületi életéről legyen is szó.

Felhívjuk tehát a Sport Egylet vezetősége figyelmét erre az egyletbontó szokásra, hogy az alapszabályaiban valószínű bennfoglaltatónak és jognak szerezen eleget és hasonló oda, hogy sportéletünk ne váljon társadalmi életünk kárára, mert akkor avval az összeség károsodik.

Mai viszonyaink között semmiben sem szabad kivételeket teremtenünk, mert az bosszút forral, de emberi szempontokból is már ott kell tartanunk, hogy a kivételek ismeretlen fogalmakként kell emlékeinkben álmoképszerűen felvetődjenek.

A modern kor éppen a sportban és táncban jégöröme a megcsontosodott öreg multnak.

Levél a szerkesztőhöz.

Napokkal ezelőtt érdekes és megszívlelendő levelet hozott a posta szerkesztőnk címére, mely a „sóhivatal” körüli bajokat panasolja és arra kér, hogy a gyergyószentmiklósi sómizériákról végre már emlékezzünk meg újságunkban.

Ismerve már régebből a só elárúsítása körüli nehézségeket, hogy úgy mondjuk: visszaéléseket, az általunk megírandó cikk helyett szívesen adjuk közre a levél egész terjedelmét, mely pompásan festi az egyedárusítás bűneit és mindazon felháborodásokat, melyeket Jacob Berkovits sónagyrus és fűszeres e nemből a közönséggel szemben kihív és elkövet.

Íme a levél:

„Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Amint már tudni is méltóztatik, Gyergyószentmiklós, majdnem évek óta, a Jacob Berkovits sónagyrus és fűszeres egyeduralmának van alávetve, aki önkényes mértékszabásaival, mondhatni, állandó sómizériát teremtett városunk lakói között, ámbár a parajdi sóbányákat alig ötven kilométer választja el Gyergyószentmiklóstól.

Különösen érdekes az a tünet, hogy

Gyergyó többi községeiben ez a lehetetlen állapot majdnem ismeretlen. Ebből tehát az következik, hogy nevezett sónagyrus uralma görditi csupán a gyergyószentmiklósi közönség elé a só vásárlása körüli nehézségeket, amelynek nyilvánosságra hozatalát egy cikk keretében igen alkalmasnak véljük és bizalommal meg is kérjük erre igen tisztelt Szerkesztő urat.

Jacob Berkovits, a fűszeres és sónagyrus, ismételt napok óta egy-egy vevő részére csak fél kiló sót ad ki üzletéből, de ezt a szokását már évek óta gyakorlatba hozta ugyanígyra, hogy ma már szinte természetessé váltott.

Nem csak a só drágulása idején emel ehhez hasonló korlátozásokat, hanem majdnem állandóan evvel a módszerrel akarja ráerőszakolni a vásárlókat arra, hogy nagybecsű üzletében a són kívül más árut is vásároljanak, különben még a félkiló só kiadását is képes megtagadni.

Indoka persze akad bőven: nehéz a szállítás, közben van a Bucsín hágó, még nem érkezett meg a küldemény, vagy máshová irányították a vaggont stb. igen megszívlelendő kifogások, ellenben, ha valaki reá ijeszti, vagy egyéb árukból jól bevásárol, azzal szemben kivételt tesz és akár száz kiló sót is ad az illetőknek.

Hát ez, kérjük szépen, igen nagy disznóság, hogy majdnem a só tövében, csak ilyen erőszak után, annyi utánjárással lehessen egy fél kiló sóhoz hozzájutni s hogy ezen az illetékes hatóságok nem is próbálnak segíteni.

Lehet, hogy nem tudnak róla, amiért nem is tudjuk őket hibáztatni, bár a kicsi kutya is erről beszél s így megkérjük igen tisztelt Szerkesztő urat, hívja fel az illetékes hatóság figyelmét erre a mi nagy bajunkra, hogy vagy másnak adják át a sónagyrulást, vagy tegyék kötelességévé Jacob urnak a tisztességes kiszolgáltatást.

Melynek reményében maradtunk a tekintetes Szerkesztő urnak

Gyergyószentmiklós, 1926. aug. 16.

kiváló tisztelettel:

Több városi polgár.”

HIREK.

Szent István király

napját üli ma minden keresztény magyar ember, aki tudatában van annak a nagy napnak végtelen jelentőségével.

Szent István király bölcsessége vezetett minket, messze Keletről jött őt pogányokat, Krisztus szerető karjaiba, lehetővé téve bölcsességével azt, hogy évezred multán is, ha bár megkisebbedett határok között és eldarabolva, élni és virágozni tud a magyar nemzet Árpád kardjával foglalt új hazájában.

Ez a királyi bölcsesség: Krisztus szerető karja fogja védelmezni ezután is a sorstól anynyit tépázott magyar népet, ha meg nem tántorodva hitében, a szent jobb mutatta uton halad.

Augusztus huszadika. Ünnepejete és keresztény hittel reméljete.

— **Miklós herceg születésnapja.** Miklós királyi herceg aug. 17-én ünnepelte 23. születésnapját. A kormány ebből az alkalomból üdvözlő táviratot intézett a herceghez, aki Konstancában nyaral.

— **Jogász-bál.** A gyergyói egyetemi hallgatók 1926 aug. 28-án este a Szilágyi kávéház összes termeiben rendezik az évi szokásos báljukat. „Mulatni csak a jogász tud”, ez a jelszavuk. Reméljük, hogy — a tradíciókhoz hűen — most is kedélyes és és impozáns bálunk lesz, ahol leányaink sokat és jól fognak mulatni.

— **Meghosszabbították az egyetemi hallgatók tanulmányi szabadságát.** A hadügyminiszter szeptember 1-éig meghosszabbította az egyetemi hallgatók tanulmányi szabadság iránti kérésének határidejét.

— **Tévedés lehetett a hire a Székely Szónak,** mely arról számol be, hogy Nițescu erdőmérnököt felettes hatósága saját kérelmére helyezte át. Ugy Serima, mint Nițescu áthelyezése tudtuk nélkül történt, mely az Averescu-kormány erős kezének tudható be, mivel már is köztudomássá lett, hogy a kormány jól seper. Azt nem tudhatjuk, hogy ezen áthelyezésekre mi adott a két erdőmérnök részéről aktualitást, de azt igen is tudjuk, hogy Őket igen kellemetlenül érintette ez az áthelyezés és nem szívesen hagyják itt a nagy székely erdősegeket.

— **József főherceg Magyarország nádora?** A DerAbend biztos forrásból jelenti, hogy József főhercegnek Tihanyban fontos tárgyalása volt Horty Miklós kormányzóval, melynek értelmében József főherceg rövidesen átveszi a nádori méltóságot és a kormányzóval megosztva fogja gyakorolni a felségjogokat.

— **Utasítás.** Multheti számunkban a sziguranca egy hirdetés közölt, természetesen csak románul. Hogy a románul nem tudók is megértsek, az van írva abban, hogy a külföldiek, akiknek iratait áttették felülvizsgálás végett, kéretnek, hogy sürgősen jelenjenek meg szigurancaánál átvétel végett és vegyék tudomásul, hogy nem engedélyeztetvén semmiféle meghosszabbítás, a határidő lejártával az országot el kell hagyniok.

— **Nagy az érdeklődés a marosvásárhelyi Bőripari Kiállítás iránt.** Országos érdeklődés nyilvánul meg a Marosvásárhelyen aug. 22—23-ig tartandó Bőripari Kiállítás iránt. Az ország cipésziparos társadalma legnagyobb megértéssel karolta fel a kiállítás eszméjét és a siker a nagyszámban megindult benevezések folytán teljesen biztosítottak látszik. Érthető ez a nagy érdeklődés, mert az impérium után ez lesz az első kiállítás, amely demonstrálni fogja a cipész kisipar fejlettségét. A cipésziparosokon kívül természetesen résztvesznek a kiállításon az ország összes bőrgyárai, mivel ez a legkedvezőbb alkalom gyártmányaik bemutatására. A kiállítás folyamán a cipésziparosok nagyszabású kongresszust tartanak, amelyen beható megbeszélés alá kerülnek mindazon problémák, amelyek a cipészipar életében felszínre vannak. A cipészipartársulatok átiratban értesítették a marosvásárhelyi társulatot, hogy kiküldik megbízottait a kiállításra és az ezzel kapcsolatos kongresszusra. A kiküldötték kész határozati javaslattal jönnek és memorandumban tömörítve fogja el juttatni a kongresszus a sérelmeket illetékes helyre. Az agilis rendezőség mindent megtett a siker érdekében. Átérezve a kongresszusnak ipari életünkre oly nagyfontosságú hatását, a kiállítási díjakat a lehető legmérsékeltetthez redukálta, sőt indokolt esetben teljesen vagyontalanoknál a díjakat még el is engedi. Előre láthatólag a bőripari kiállítás legnagyobb siker jegyében fog lezajlani és méltóan fog megmutatkozni a cipész kisipar fejlettsége.

— **Hetenként jelenik meg a „Szinház és Társaság”.** Az ország legolvasottabb legnagyobb kébeslapja a Szinház és Társaság szeptember 4-től ismét hetenként fog megjelenni. Heti megjelenését az teszi szükségessé, hogy a jövőben méginkább szolgálatára lehessen a magyar szinikulturának, melynek minden eseményéről, érdekességéről részletesen informálja majd az olvasóközönséget. Ezenkívül beszámol minden társaságbeli és sporteseményekről is. A szövegrészt a jövőben is gazdagon fogják díszíteni fényképek és rajzok és irodalmi mellékletén további folytatásokban közli: Tóth Sándor A koldus város című regényét. A rendkívüli gazdag tartalmu, gyönyörű kiállítású lap emellett a legolcsóbb: ára az mindenütt, pályaudvarokon is, csak 20 lei. Előrelátható, hogy a közönség örömmel fogadja a lap hetenkinti megjelenésének hírét. A lap szerkesztősége és kiadóhivatala Cluj-Kolozsvár Str. Berde 3.

* **Új női fodrászterem.** A n. é. hölgyközönség szíves tudomására hozom, hogy Gyergyószentmiklóson, a Főtéren levő Vákár-házban (Kahanyomda mellett) szeptember 1-én egy modernül berendezett női fodrászüzletet nyitok. Üzletembe elsőrangú, bukaresti erőtsikerült szerződtetnem a legújabb párisi divat szerint szakszerűen végez bármily színre való hajfestést, bubi és eton frizurákat, manikűrözést, ondolálást vassal és vízzel, tyukszemvágást és irtást. A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kéri **Maison I. Kurányi**, fodrász.

* **Csávásy Béla** kézdívasárhelyi székely fűszeres és mézes pogácsás Gyergyószentmiklóson Vörösmarty-u. 27. szám alatt megnyitotta sütődjét, ahol fűszeres és mézes pogácsa rendeléseket a legnagyobb megelégedésre vesz fel. Frissen sült pogácsáira, amelyek a Piac téren minden szombaton és vasárnap kaphatók, felhívja a n. é. közönség figyelmét.

* A magyar dalköltészetnek szenzációja. Tarczy'nski Kázmérnak „Muskáti virágok” címen megjelent dalfüzete. A szép kiállítású füzet 14 magyar dalt tartalmaz, amelyek valóságos forradalmi jelentőségűek a magyar dalköltészet esődjében. Az érzelmeknek széles skáláján játszik Tarczy'nski Kázmér és minden skálán mester, aki egyik sorában könnyeket esal a szembe, a másikkal pezsgésre ösztökéli a vért. Az ábrázolás melankólikusan halk hangja, a szerelem édes-bus, epekedő, rajongó melódiája váltakozik bennük a duhajkodás féktelen heje-hujával. S minden dalban pompásan ölelkezik a szöveg a melódiával: egy azon költői lélek isteni szikrától nemzett szülöttei. Nemes veretű, meleg költemények, egyszerű, szívhez férkőző formákba öntve: ezek a Tarczy'nski dalok, amelyek megérdemlik, hogy a szellő szárnyára vegye őket és vigye szerte-szét ebben az országban, hogy eljussanak mindenfelé, ahol magyar szív dobog. A dalfüzet a szerzőnél (Nagykároly) Careiban és a könyvkereskedésekben kapható. Egy füzet ára 100 lei.

Augusztus 29-én tartandó sportünnepélyen MSE-GymTE csapatokbarátságos mérkőzése

Uránia-mozgó hirei.

A szombati előadás Vákár Elvira urasz-szony balett-estélye miatt elmarad.

22-én, vasárnap, egy felséges szalon kalandordráma

A rádium tolvaj

megy. Bruno Kastner, a darab hőse, Itália gyönyörű tájain át vezet bennünket, esempészek izgalmas hajszájú, detektívek, graniésárok üldözik a zseniális kalandort, a kincsek-kincse a bűnös rádiumért.

Quo vadis

2 részes monumentális film előadási napjai: I. rész 24-25-én, kedden és szerdán délután, II. rész 26-27-én, csütörtökön, pénteken és esütörtökön délután.

E film minden idők legnagyobb mesteralkotása. Sienkievics lengyel író gyönyörű regénye után D'Annunzio a glóriás olasz költő átírásában és rendezésében, a legkiválóbb olasz színészek közreműködésével, a hírneves Emil Janningssal az élükön.

Nero császár tobzódásai, az égő Róma örületes bechanaliái, a halálra ítélt keresztények tizezreinek pusztulása a cirkusz vadjainak karmai között, a légiók lázadása, az örült zsarnok halála. Nincs toll amely a film tökéletes voltát vissza tudná adni. A film felvételei közben a 27 oroszán egyike kitört és egy Polombi nevű színészt, kit a pánik a földre sodort, torokon ragadott, az aréna közepére huroolt és a szó szoros értelmében véres darabokra szaggatott. Az örvöngő tömeg a filmvállalat igazgatóit megakartá lincselni és csak rendőri segítséggel birtak elmenekülni.

A színház vezetősége, hogy mindenki részére lehetővé tegye a film megtekintését,

rendes helyárákkal

hozza színre.

Jön: A new yorki leánykereskedők!

SPORTHIREK.

Augusztus 15-ére hirdetett Gy. M. T. E. jubiláris Sportünnepélye a közbe jött akadályok miatt aug. 29-én lesz megtartva a mult szám-ban közölt programmal.

Jön a Marosvásárhelyi M. S. E. teljes atlétikai gárdája és football csapata aug. 29-én.

* **Petroleum és benzintelep városunkban.** Örömmel vettük a hirt, mely szerint városunkban agilitásáról ismert Jancsó és Miklós cég a vasut mellett egy petroleum- és benzintelep létesít még e hó folyamán. Nagy előnye lesz ez ugy városunk, mint a vidék fogyasztóinak, de különösen a cséplőgéptulajdonosoknak a közelgő cséplési időnyre, kiknél az örökös benzinmizéria egy csapással megszűnik.

* **Négy középiskolát** végzett fiu tanulónak felvétetik: Székely Testvérek, Ditró, vas és fűszer üzletébe.

* **Eladó 1 drb. tizedes** mérleg 1000 kg. teherbírással a legjobb karban, 1 drb. Eszterházy homokfutó kocsí, teljesen új. Értekezni a kiadóban.

Kiadó laptulajdonos: Puskás J. István.

Minden cikkért írója felel.

A legújabb felvételekben készült
gyilkostói képeslapok és albumok

Kahan és Patria könyvkereskedésekben kaphatók.

KAHAN
könyvnyomda,
könyvkötészet,
könyv és papirkereskedés
GHEORGHENI.

Nyomtatványok
legolcsóbb beszerzése.

Könyvkötészeti

munkák izléses készítése.

Iskolai és irodai szerek
nagy választékban.

Értesítés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy
m ü h e l y e m e t
a Fogarassy-ut 5. sz. alatti üzlethelyiségbe helyeztem át.

Az építkezők figyelmébe ajánlom örökös kivitelű legolcsóbb csatornázásaimat egyszerű vagy diszes kivitelben.

Gyorsmelegítővel felszerelt praktikus fürdőkád-jaimat és fürdőszo-ba felszereléseimet.

Mindennemű rézmunka, réz üst.

Az uri közönség figyelmébe ajánlom művészies kivitelű kézi domborműveimet.

Minden javítást gyorsan és pontosan készítek.

Szíves megkeresést kérve, maradok kiváló tisztelettel
2-1

Schuller Károly, bádogos.

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, miszerint a Sándory-féle házban fenntartott üzletemet a **Városház utca 5. szám** alá helyeztem át. Raktáron tartok kitűnő minőségű **ETERNIT PALÁT, BOHN-féle** zombolyai cserepet.

Varrógépeket legújabb gyártmányuakból.
Kerékpárokat, gramofont és min-dennemű hangszert csillár árut

és minden ezen cikkekkal összefüggő alkatrészeket, ugymint:

olajat, tűt, himzőselymet stb.

Elvállalom mindezen cikke javítását és ezen célra egy kitűnő szakembert tartok.

Nevezett árukat kedvezményes részletfizetésre is kiadom.

Tizenöt év óta élvezett szíves pártfogásukat továbbra is esedezve, vagyok kiváló tisztelettel

4-4

Engel Jeremiás

Hirdessen a Gyergyói Ujságban

Ha jó és olcsó szeszt akar, keresse fel a

Halász szesznagyraktárát,

hol első minőségű szeszt olcsóbb áron vásárolhat.

Remington írógépek
kizárólagos képviselője

RÉVÉSZ ERNŐ könyvkereskedése

Tg.-Mures. Főter 47. Telefon 126.

Bármilyen rendszerű gépet becserélek!

5-2

Remington Model 92. és Remington portabil.

Remington írógépek képviselője.

Román királyi udvari szállítók.